

Notat til Vækstforum Midtjylland

Den 3. december 2007

EU's Lissabon-strategi og Midtjylland

På sit møde den 13. september 2007 under drøftelsen af EU's grøn bog om nye perspektiver på det europæiske forskningsrum bad Vækstforum om, at Midtjyllands Bruxelles-kontor inddrages i at konkretisere, hvordan Vækstforums initiativer kan komme i betragtning i forhold til EU's Lissabon-strategi om vækst og jobskabelse.

Midtjyllands EU-kontor giver på denne baggrund i nærværende notat sin vurdering af sammenhængen mellem Lissabon-strategien og initiativer i Midtjylland.

Notatet bilægges strategien for Midtjyllands EU-kontor, som er udtryk for en bestræbelse om at sikre, at Midtjyllands kontor i Bruxelles understøtter Vækstforums udviklingsplaner, herunder realisere de muligheder, som udspringer af Lissabon-dagsordenen. Vækstforum får hermed lejlighed til at kommentere på strategien.

Lissabon-dagsordenen

Lissabon-dagsordenen blev besluttet af EU's stats- og regeringschefer på et møde i Lissabon i marts 2000, hvor målsætningen om at gøre EU til verdens mest konkurrencedygtige og dynamiske vidensdrevne region i år 2010 blev fremsat. Strategien for at nå målet fokuserede på

- reformer henimod en videnbaseret økonomi med fokus på forskning og udvikling, konkurrenceevne, innovation og det indre marked,
- modernisering af den europæiske sociale model og investeringer i mennesker og i at modarbejde social udstødelse,
- justere den makroøkonomiske politik så sund økonomi og vækst tilgodeses.

Mere konkret var de vigtigste delmål at

- opnå investeringer i forskning og udvikling på 3 pct. af BNP,

- reducere administrative byrder for erhvervslivet, og
- opnå en beskæftigelsesrate på 70 pct. (60 pct. for kvinder).

Det er vigtigt at understrege, at et vigtigt strategisk formål med Lissabon-dagsordenen var at skabe en international bevægelse, som nogle europæiske lande kunne bruge til at skabe konsensus om at reformere deres ufleksible arbejdsmarkeder. Denne del af dagsordenen har vist sig ikke at gå i opfyldelse, ligesom delmålsætningerne er meget langt fra at blive realiseret. Lissabon-dagsordenen er dog stadig på bordet om end ikke på en så fremtrædende plads som tidligere og kan nu overvejende betragtes som en ramme om fællesskabets bestræbelser på at styrke Europas konkurrenceevne, innovation og globaliseringsparathed.

Initiativer, der kan bidrage til at opfylde Lissabon-målsætningerne, er i høj grad nationale anliggender og ikke EU-anliggender. EU kan derfor ikke udstede regler og regulere på mange af de berørte politikområder, men må begrænse sig til at samordne og koordinere. Et vigtigt skridt på vejen mod at opfylde sin rolle i processen fik EU i 2005, hvor det blev besluttet, at medlemsstaterne skal indsende årlige nationale implementeringsrapporter, som Europa-Kommissionen kan evaluere. På denne måde bliver de enkelte medlemsstaters indsats (eller mangel på samme) for at nå det fælles mål synliggjort.

Lissabon-dagsordenens relevans for Midtjylland

Lissabon-dagsordenen er placeret centralt i EUs politikker, som derved i en stor udstrækning bliver udformet, således at de understøtter Lissabon-målsætningerne. Et eksempel på dette er, at EUs nye samhørighedspolitik fra 2007 tager udgangspunkt i at understøtte Lissabon-dagsordenen, og de Struktur- og Socialfonds- samt Interreg-midler, der tilflyder Midtjylland, kan således direkte inddrages i finansieringen af Vækstforums initiativer for Midtjylland. Et andet eksempel er, at fokus på EUs konkurrenceevne, som er et centrale element i Lissabon-dagsordenen, har betydet, at EUs politik for forskning og udvikling er blevet tilført flere midler, som også kommer midtjyske virksomheder, forskningsinstitutioner m.v. til gode i form af bedre EU-finansieringsmuligheder til innovation og forsknings- og udviklingsaktiviteter. Ligeledes er Lissabon-dagsordenen blevet tilført en øget fokus på bæredygtig energi og indsats mod klimaforandringer, hvilket understøtter den erhvervsstrategi, Midtjylland har på disse områder.

Mange af de øvrige politikområder, som Lissabon-dagsordenen omfatter, understøtter ligeledes Midtjyllands udviklingsplaner - disse øvrige politikområder omfatter effektivisering af det indre marked, fri og fair handel, stærk konkurrencepolitik, mindskelse af administrative byrder, forbedring af infrastruktur, reformer af de europæiske arbejdsmarkeder, fokus på uddannelse, videreudvikling af en integreret europæiske forskningspolitik m.v.

Midtjyllands EU-kontors rolle

Midtjyllands EU-kontors rolle er at bidrage til, at midtjyske aktører kan udnytte EUs muligheder så effektivt som muligt, herunder de muligheder som udspringer af Lissabon-dagsordenen. Midtjyllands EU-kontor henvender sig således til private virksomheder, offentlige organisationer, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, kulturinstitutioner og andre organisationer, som har behov for viden og rådgivning om EU og internationale forhold. Kontoret arbejder indenfor spændingsfeltet information, rådgivning, indsigt og synlighed og

bidrager til at etablere internationale netværk og partnerskaber, skaffe strategisk information fra EU, giver adgang til EU-midler, højne internationaliseringen og give synlighed for Midtjylland og midtjyske interesser.

Bestyrelsen for Midtjyllands EU-kontor har ultimo november 2007 godkendt en strategi for kontoret i Bruxelles, som tager udgangspunkt i Vækstforums prioriteter for Midtjylland. I strategien fremgår det således, at kontoret skal fokusere på følgende områder:

- energi og miljø
- sundhed
- fødevarer
- uddannelse - med særlig fokus på skoleudveksling
- iværksættere og erhvervsfremme - herunder oplevelsesøkonomi
- internationalisering - international strategi og kompetenceopbygning

Kontoret i Bruxelles er således i stor udstrækning rettet ind mod at bidrage til at realisere den internationale dimension af Vækstforums prioriteter og hermed også sikre, at elementerne i Lissabon-dagsordenen kan udnyttes bedst muligt i Midtjylland.

Strategien for Midtjyllands EU-kontor drøftes af de midtjyske borgmestre og regionsrådsformand på en studietur til Bruxelles i dagene 31. januar til 1. februar 2008. Strategien bilægges dette notat, således at Vækstforum også får mulighed for at fremkomme med sine kommentarer.